

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugosla-
vije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 84—
za pol leta K 43—
za četrt leta K 21—
za en mesec K 7—
za izposoditev celoletno K 95—
Sobotna izdaja:
za celo leto K 15—
za en mesec K 20—

SLOVENE

Inserati:
Enostolpna petstvrsta (50 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat po K 1-20
uradni razgled po K 1-80
Pri naročilu nad 10 objav
popust
Najmanjši oglas 50/9 mm K 4—
Poslano:
Enostolpna petstvrsta K 3—
Izhaja vsak dan izvenredni po-
nedeljek in dan po prazniku
ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 850 na naročnino in št. 349 na oglas,
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7583.

„Stara pravda.“

Naš kmet bje hud boj za svoj obstoj, za svojo pravico in staro pravdo. Bolj ko kedaj prej, je potreba enotnega nastopa vsega kmetijskega stanu v boju proti izkoriščevalcem in oderuhom, ki jih je nešteto izkotala svetovna vojska. Bolj ko kedaj prej, je danes potrebna kmetu edinost, da se otrese vseh tistih, ki hočejo živeti na račun žuljavih rok drugih. Te dolžnosti do svojega stanu se je dobro zavedel naš kmet, ki si je zato ustanovil mogočno organizacijo v svojih »Kmetijskih zvezah«, katere naj združijo vse jugoslovanske kmete v boju za uresničenje novega, pravičnejšega družabnega reda.

Jasno je ko beli dan, da gre razvoj družabnih razmer za tem: ali ureditev človeške družbe na podlagi socialističnih načel s končno diktaturo proletarijata, ali pa ureditev socialnih razmer na podlagi večno veljavnih krščanskih načel, ki se protivijo vsaki krivici, oderutvi, izkoriščanju, kapitalizmu. Prva pot, ki jo označja socialna demokracija s tem, da proglašja razredni boj socialističnega delavstva proti drugim stanovom, je krvav boj in revolucija. Druga pot pa je pot poštenega dela in medsebojne pravičnosti. Okrog teh dveh vprašanj se suče danes ves svet. Naš kmet se je postavil na krščansko načelo ter se organiziral v »Kmetijskih zvezah«. Njegova moč je rastla v isti meri, ko so se množile vrste kmetijskih zvez.

Zgodilo pa se je, da to ni bilo po volji nekaterim, ki so med vojsko neusmiljeno drli kmeta in ki so ga menili dreti še dalje. Može, ki stoje v službi najbolj surovih kapitalističnih družb za odiranje ubogega ljudstva, so vrgli v strnjene kmetijske vrste bakljo razdora ter so ustanovili proti »Kmetijskim zvezam« samostojno kmetijsko stranko. S tem so hoteli razbiti kapitalistom nevarno kmetijsko edinost. Se jim li to posreči ali ne, — to je odvisno od zdravega razuma našega kmeta. Prepričani smo, da naš kmet tudi to pot ne pojde na limanice tem ljudem, vendar moramo pribiti, da so poskušali razgnati vrste kmetijskih bojnikov za staro pravdo v trenutku, ko kmetu od vseh strani prete hude gospodarske in socialne nevarnosti.

Glavni stebri te nove stranke so izšli iz vrst JDS, iz vrst tiste stranke, ki je pri nas na Slovenskem bila edina nositeljica gospodarskega liberalizma. Ta JDS. stranka je zadnje čase svoj protikmetijski značaj tako javno pokazala, da ni v Belgrad poslala niti enega zastopnika iz vrst svojih redkih kmetijskih pristašev. JDS. je bila in ostane stranka meščanske gospode, stranka kapitalistov. Zato je tudi vedno

stala v boju proti kmetijskim zahtevam in kmetijskim organizacijam. Naš kmet ne bo nikdar pozabil, da je krščanska Ljudska stranka s svojimi kmetijskimi zvezami bila edina zastopnica kmetijskih zahtev. Ko je tedaj med maloštevilnimi kmetijskimi pristaši JDS. zavrelo radi preziranja kmetov pri določitvi poslancev v Belgrad, so stopili nekateri pristaši JDS. na dan z novo stranko. Druga je otrok prve. Nešteto kmetijskih strank je že osnovala naša meščanska kapitalistična gospoda, da bi prevarila kmete in si jih udinjala. Tudi ta poskus ni nič drugega ko slaba ponovitev polomljenih »neodvisnih liberalnih kmetijskih strank«. Kako duševno sorodstvo veže obe dve stranki, je razvidno iz tega, da je štajerska JDS. sklenila, odstopiti novi stranki nekaj mandatov za Belgrad. JDS. hoče sedaj popraviti, kar je zagrešila. Nikjer še ni bilo čitati, da bi stranka odstopala mandate svoji načelni nasprotnici. Obe stranki JDS. in SKS. si niste naložno nasprotni, razlikujeta se le v taktiki, v postopanju, kakor n. pr. večinski in neodvisni socialisti na Nemškem. Kakor bi razumeli, če bi večinski socialisti svojim sorodnim neodvisnikom odstopili mandate, tako razumemo tudi tukaj odstopanje mandatov, ki se zdi kakor krvava kupčija.

Opozoriti pa moramo še na nekatere pomisleke vredne pojave in izjave nove stranke, ki dokazujejo na eni strani vso politično hinavščino njenih voditeljev, na drugi strani pa kažejo popolno zmedo pojmov v glavah ljudi, ki danes nosijo zvonec v tej stranki.

Glasi »Samostojne kmetijske stranke« se je postavilo na stališče razrednega boja: bo kmeta proti vsem drugim stanovom. To stališče je nekrščansko ravno tako s stališča delavske organizacije, kakor tudi s stališča kmetijske organizacije, ker mu je podlaga sovraštvo in moč, ne pa pravica in ljubezen. Je pa s stališča našega kmeta tudi skrajno nevarno. Razredni boj pomeni v ustih socialne demokracije boj proti vsaki zasebni lastnini. Če se danes naš kmet postavi na stališče razrednega boja, izloči iz svojih vrst vse one številne kmetijske delavce in bajtarje, ki so doslej tako trdno bili zvezani z usodo kmetijskega stanu, ter jih pozone v vrste socialne demokracije. V kmetijskih domovih naj se začne razredni boj in s pomočjo socialističnega tovarniškega delavstva konča s pogubo samostojnega kmetijskega stanu. Tako bi »vodili« voditelji nove kmetijske stranke usodo našega kmeta.

V svojem glasilu so ti krivi proroki zapisali tudi, da je Ljudska stranka le »za gospode na deželi«, JDS. le za gospode v mestu, nova stranka pa bo le za kmeta. Kar se tiče JDS. se seveda strinjamo. Kar pa se tiče »gospodov na deželi«, naj bi

nam stranka razložila, koga tu misli. Najbrže duhovnike — tedaj začetek »farske gonje«. Drugih »gospodov na deželi« namreč ne izključujejo iz kmetijskih vrst, ker jih celo vabijo v svojo sredo in jih volijo v načelstvo stranke. Izrecno namreč pravijo, da vabijo v svojo stranko vse obrtnike, gostilničarje in trgovce. S tem je razredno stališče seveda že šlo rakom zvišgat; toda gospodje voditelji računajo na pozabljivost našega kmeta. Pa ne bo šlo tako lahko! Če je eden njihovih voditeljev dejal, naj si kmet ogleda vsakega govornika, če je »štempljan z žulji na rokah«, bi tudi mi ta recept našemu kmetu iz srca priporočili za vse voditelje te stranke. Kolikor je doslej ugotovljeno, skoro polovica članov vodstva te stranke obstoji iz veleposestnikov — gospodov, tovarnarjev, trgovcev, oštirjev in mesarjev — vsi brez »štempljev« na rokah. Samo eden izmed teh voditeljev ima več gojzda ko vsi pravi kmetje iz cele njegove občine skupaj. Tri mesece živi na letovišču na svoji pristavi, ostalih 9 mesecev pa počiva doma ter uživa sadove dela drugih. Za razvedrilo pa pomaga ustanavljati neodvisne kmetijske stranke v škodo ubogim kmetom. To so voditelji samostojne kmetijske stranke, ki ruši kmetovo slogo ter peha kmeta v nevarnost razrednega boja in socialnih prekurcij.

Še eno točko bi omenili iz njihovega programa! Pravijo, da bodo varovali verski čut in da naj narod ostane veren, ker vera povzdiguje človeka, brezverje ga pa ponižuje. Brez dvoma je bila ta točka sprejeta v program zato, da privabijo poštene krščanske moze. Povedano je sicer lepo, a premalo. Katero vero neki mislijo gospodje? Turško, judovsko ali krščansko? S takimi frazami si pomagajo v časih zadrege vse liberalne in svobodomiselnne stranke. Toda čas gre svojo pot in razvoj dogodkov bo tudi od teh mož zahteval odgovora: Ste li za to, da naj krščanska načela zavladajo v človeški družbi in v javnosti ali ne? O krščanskih načelih pa gospodje v svojem programu lepo molče, ker se vpiroči poštenega našega kmeta ne upajo dati odgovora. Zato jim bo pa naš kmet dal odgovor s tem, da bo stranki, ki hoče med kmeti širiti politično neznačajnost in hinavstvo, obrnil hrbet.

Naši stari dedje se za svojo staro pravdo niso borili s hinavščino, marveč so z odkritim pogumom in junaštvom korakali v vrstah tedanjih kmetijskih zvez za pravdo in poštenje.

Zato bo tudi naš kmet danes korakal s kmetijsko zvezo v boj za svojo pravico proti oderuhom in kapitalistom, najsi bodo te ali one barve! Stranko političnih meščetarjev pa bo pustil ob strani v zabavo »gospodi iz mesta«, ki se je danes raduje.

Važna razkritja Erzbergerja.

Ime Erzberger nam je še vsem v spominu iz časa vojne. Imenovalo se je tedaj v zvezi z različnimi mirovnimi kombinacijami, in mogoče še večkrat v različnih napadih, ki so ga predstavljali kot veleizdajalca. Erzberger, ki je sedaj nemški finančni minister, je imel 24. julija v nemškem parlamentu dolg govor, v katerem je odgovarjal na ponovne napade poslanca Grefäja, ki mu še sedaj očita, da je med vojno deloval v škodo Nemčije. V svojem govoru je Erzberger razkril vso pogubno politiko Nemčije med vojno.

Njegov govor:

»Delal sem vedno v korist domovine in želim, da bi moji nasprotniki imeli ravno tako čisto vest kot jo imam jaz. Z vami, gospod Grefe, ne bi hotel menjati. Kdo je vodil vsa leta nemški narod iz prevare v prevaro? Pripovedovali ste, da bo Francija v 3 mesecih uničena, in da pride potem takoj na vrsto Anglija. Vsake 3 mesece se je ponavljalo: Francija je pred polomom. Tirpitz je izjavil ob času, ko nismo imeli niti enega podmornika, da bomo izstradali Anglijo. O Kitchenerju ste trdili, da ni nikak vojskovodja, in preden da se bo pripravi Amerika na vojno, bo vojna že davno končana. Opozarjam le na to, kar je pisala »Deutsche Tageszeitung«. O blokadi ste trdili, da Nemčiji ne bo škodovala, ker se Nemčija lahko sama prehranjuje. Sedaj pa naenkrat računate, koliko je blokada škodovala zdravju nemškega naroda. Izjavljali ste, da noben Amerikane ne bo prišel preko morja. Naši podmorniki da so čakali le na masni plen ameriškega brodomoja. Bogata Amerika da pride zelo prav v vojno, da plača ogromne vojne stroške. Nemčija ni imela skozi štiri leta sploh nikake politične vlade, temveč vojaško diktaturo, ki je vdušila in potopila vsako politično preudarnost.

Zamujena prilika.

Najmanj dvakrat bi bili lahko sklenili časten mir. Problem Belgije je bil največja ovira. Dobivali smo proteste zoper deportacije belgijskih mož in žena. Vsi zaničuje, da se je hotela veleindustrija pod vodstvom državnega tajnika Helffericha polastiti belgijskih obrtnih podjetij. V protidokaz vam prečitam uradno poročilo o tej zadevi. Ludendorff in Helfferich sta bila mnenja, da je treba postaviti nemško ljudstvo pred izvršena dejstva. Vse tozadevne listine so prišle v roke Belgije. To je bila tajna politika za hrbotom nemškega ljudstva. Javno ste govorili o gospodarski zvezi z Belgijo. To so vzroki, da se je vojna tako

LISTEK.

Študijska knjižnica v Gorici.

Spisal dr. J. Bratina.
(Dallje.)

Poleg že omenjenih katalogov, ki so bili vsi še l. 1915 v rabi smo imeli v Gorici, česar drugod nisem nikjer videl, tudi kratek številni repertorij, ki je kazal samo v številkah, kje se ta ali ona knjiga nahaja. Imel je tekoče številke vseh knjig in zraven mesto, kjer je dotična knjiga ležala. Pri tem se ni rabilo ne pisatelja ne naslova, edino le tekočo številko knjige. Ta repertorij je bil po mojem mnenju jako praktičen in uporaben.

Kedaj je prišla nad prva vrata zunaj črna deska z nadpisom: »Hic mortui prae-bent vivis et vivere et sapere«, to mi pa ni znano. Mogoče da je tudi to Kastelčev delo, mogoče je pa že od prej. Ko je Kastelč po 6 mesecih tako korenito uredil in reformiral gorško študijsko knjižnico, je odpotoval nazaj v Ljubljano. V Gorici je pa ostal kot kustos Pertout. Tako vester in priden bibliotekar, ki se je natančno držal Kastelčevih naukov in načel glede reda, glede katalogov itd.

Od tedaj naprej je začela gorška knjižnica očitno uspevati. Pertout je imel kot skriptorja nekega Rubbia, toda glavno delo je opravljal Pertout sam. Može se je, kakor sem slišal, res žrtvoval za biblioteko, in toliko časa je opravljal vestno svoj posel, da je pri tem oslepel. Pertout je vodil knjižnico, kolikor se je pač dalo, znanstveno, in ni zaostal prav nič za drugimi kolegi po večjih mestih. Informiral se je povsod natančno, katalogiziral je precizno in vestno in delal sploh z veseljem do stvari. Njemu biblioteka ni bila nikaka sinekura, ampak mož je res storil več kot svojo dolžnost.

Po njegovem odstopu je prišel za kustosa profesor klasičnih jezikov na gorški gimnaziji dr. Baar. Pod njim je bil nekaj časa še skriptor Rubbia, pozneje pa še sedaj v Gorici živeči prof. Gustav Novak. Dr. Baar je prišel na biblioteko okoli leta 1875. in je bil tam do leta 1908. Naša gorška starejša inteligenca se gotovo še spominja starega Pertouta, mlajša pa vsa pozna še dr. Baara, ki je umrl pred par leti v pokoju v Gradcu. Bil je v srcu zagrizen Nemec, nazadnje pa se je dalo z njim prav lepo in prijazno pogovoriti. Ostal je tudi v Gorici do izbruha vojske, potem šele se je preselil v Gradec. Kot bibliotekar je bil strog in natančen, žalibog je dostikrat nagibal na stran tistih bibliotekarjev, ki mi-

slijo, da je biblioteka le zanje, ne pa za občinstvo. Tako je včasih zarentačil na nas dijake, da nismo prišli več po cel mesec v knjižnico. Ponujal nam je edino Schillerjeve in Goethejeve drame, če je bil bolj dobre volje, tudi kak zvezek Gerstäckerja. Tudi proti starejšim gospodom je bil včasih dokaj osoren. Tako mi je pripovedoval prijatelj Sivec, sedanjí šolski nadzornik, da je prinesel enkrat par zvezkov Zola nazaj in zahteval še par novih, na kar ga je dr. Baar nahlulil. češ: »Von dem Schweinekerl haben Sie genug!« in mu ni dal sploh nič.

Kar se tiče biblioteke same, je dr. Baar nakupil jako dosti stvari. Pri srcu mu je bila sicer v prvi vrsti klasična filologija, a skrbel je tudi za zgodovino, naravoslovje, fiziko, matematiko itd. V tem oziru ni bil ozkosrčen in je gledal, da je pridobil biblioteki kolikor se je pač dalo za določeno mu svoto.

Kakor rečeno imel je svoje muhe. Kot študent sem se ga bal kot samega vraga, pozneje ko sem bil že z univerze sva pa prav prijazno občevala. Naj omenim še to zgodbo. Dr. Baar je bil svoj čas hud kadilec cigar in enkrat je v svoji zamišljenosti vrgel še goreč ostanek cigare v pljuvalnik z žaganjem. Po noči je začelo v knjižnici goreti, k sreči pa je gimnazijski sluga opazil še pravočasno ogenj, tako da

ni bilo večje nesreče. Toda od takrat dr. Baar ni več kadil, ampak nosil. To pa v tako izdatni meri, da je bil poleg njegovega pulta, kjer je čital stoji svoje grške klasike, cel kup rujavega nosnega tobaka.

Ko je stopil v pokoj dr. Baar, je kmalu potem odstopil tudi profesor Novak kot skriptor. Za kustosa je bil potem imenovan prof. Cleri, katehet na gorški gimnaziji. Cleri je bil kot človek »anima candida« kot bibliotekar je bil pa postavljen pred nalogo, ki je zahtevala drugega človeka. Poznal je jako malo znanstvene literature, razen teologične, in ravno tiste se na študijski biblioteki ni rabilo, ker ima semenišče svojo biblioteko, kamor je študijska knjižnica svoj čas odstopila na ukaz vlade skoro vsa teologična dela. Prof. Cleri je bil že precej prileten, ko je nastopil to svojo novo službo in le s težavo se je vživel v nov poklic. Skriptorja pa vlada sedaj ni več imenovala, ampak razpisala je mesto praktikanta, katero sem dobil jaz dne 4. januarja 1909. Profesorja Clerija sem jaz poznal že od prej, ker je bil skoro na celi gimnaziji moj katehet. Bil je kot tak premehek, študentje smo delali, kar smo hoteli. V knjižnici sva se razumela zelo dobro, žalibog se nisem mogel od njega naučiti v svoji stroki nič. Tako sem začel čisto sam svojo prakso.

(Dallje.)

dolgo nadaljevala. Leta 1916. je započel Wilson energično delo, da doseže mir. Če ne verujete, vprašajte grofa Bernstorffa, tedanjega poslanika v Washingtonu. Ko se je on vrnil v Nemčijo, ste ga par tednov zadrževali, da ne bi poročal Viljemu. Wilsonovo delo ste uničili z napovedjo vojne s podmorniki. Grof Bernstorff je v reviji »Deutschland« sam izjavil, da je Nemčija hotela razbila Wilsonove načrte in v sled tega izgubila tudi vojno. Najvišje vojno poveljstvo je bilo o pravih vojaških razmerah popolnoma na jasnem in je zamudilo tako ugodno priliko za sklep miru. To so dejstva, ki jih nihče ne bo ovrget.

Tudi grof Wedel, naš nekdanji poslanik na Dunaju, potrjuje v »Hamburger Nachrichten«, da nam je bilo leta 1917. možno skleniti mir.

Czerninova svarila Karlu.

Czernin izjavlja leta 1917. Karlu: »Posvem jasno je, da se naše vojaške sile bližajo koncu. Opozorjamo na dejstvo, da nam že nedostaja surovin za izdelovanje streliva. Takisto je docela izčrpan človeški material. Najglavnejše pa je, da se je polastila vsega prebivalstva skrajna obupanost radi slabe prehrane. Ta obupanost onemogočuje vsako nadaljno prenašanje vojnih bremen. Koncem poletja ali začetkom jeseni moramo za vsako ceno zaključiti mir. Najvažnejše je nesporno to, da za popolno mirovno pogajanja v trenutku, ko sovražniku še ne bo popolnoma jasno, da se naše sile bližajo koncu. Ako stopimo pred Antanto, ko bodo dogodki v notranjosti naše države že jasno kazali na to, da se pripravlja polom, bo brezuspešna vsaka demarš in Antanta ne bo pristala na druge pogoje, kakor na take, ki bi pomenili popolno uničenje centralnih držav.

K temu nas sili tudi revolucionarna nevarnost, ki se kaže na obzorju vse Evrope. V tej vojni je bilo strmoglavljenje pet vladarjev in strašna lakota, ki je sedaj zrušila najmočnejšo monarhijo na svetu naj nam bodi v svarilo. Državnik, ki ni slep ali gluha, mora uvideti, da vedno bolj narašča obupanost prebivalstva. Vsakomur izmed njih morata biti jasni dve stvari: Na naše mase deluje močnejše ruska revolucija nego na nemške, a odgovornost za nadaljevanje vojne je za našo monarhijo, v kateri so pokrajine spojene samo z vezjo dinastije, mnogo večja, kakor v državi, kjer se narod bori za svojo narodno samostalnost. Vašemu Veličanstvu je znano, da je lok že tako napet, da lahko počasi vsak trenutek. Ne verujem, da bi bila notranja situacija v Nemčiji drugačna, nego pri nas. Samo se bojim, da v Berlinu vojaški krogi varajo same sebe. Trdno sem prepričan, da je tudi Nemčija prispela na kraj svojih sil, česar sicer tudi odgovorni politični činitelji v Berlinu ne zanikajo. Takisto sem tudi uverjen, da bo prišlo v naši državi tudi do prevrata, kar se mi kot odgovornemu zastopniku dinastičnega principa zdi večje zlo, kakor, ako monarhija sklene nepovoljni mir.

V Nemčiji so se stavile največje nade v vojno s podmorskimi čolni. To nado smatram za neutemeljeno. Zatrjevalo se je, da bo Angleška prisiljena, da sklene mir čim bo šest mesecev v teku podmorniška vojna. Danes so potekali že trije meseci, torej polovica določene roka, a vendar soglašajo vse vesti v tem, da ni niti misliti na to, da bi to vojevanje prisililo Angleže, da bi vklonili tilnik. Danes uvidevajo že tudi v Nemčiji, da podmornice ne bodo odločile zmage, in da je popolnoma krivo mnenje, da bo Anglija v nekaj mesecih prisiljena skleniti mir. Vaše Veličanstvo je opetovano odločilo poskuse naših nasprotnikov, ker je Vaše Veličanstvo nasprotno vsakim nepoštenim dejanjem, vendar pa ste me istodobno pooblastili, da povem merodajnim nemškim krogom, da so naše sile že izčrpane in da je blizu čas, ko Nemčija ne bo več mogla z nami računati. To nalogo sem izvršil in nemški državniki so mi izjavili, da je tudi za Nemčijo nadaljno vojevanje pozimi nemogoče. Na to hočem posebno opozoriti. Lahko še čakamo nekoliko tednov in poskušamo, da najdemo posluh v Parizu ali Petrogradu. Ako se nam to ne posreči, potem moramo pravočasno izigrati svojo zadnjo karto in izvesti naše skrajne predloge. Vaše Veličanstvo je podalo dokaz, da ne misli egoistično in da je za zvezo z Nemčijo doprineslo vse žrtve. Več ne more nihče od nas zahtevati. Pred Bogom in pred Vašimi narodi je Vaše Veličanstvo zavezano, da stori vse, da prepreči katastrofo in razpad monarhije.

Da je stala Avstrija na kraju svojih sil in ni bila več v stanju, podpirati Nemčijo niti do poletja, — nadaljuje Erzberger — je te gospode prav malo brigalo. Tudi mnogi nemški državniki so bili mnenja, da je Nemčiji nemogoče, nadaljevati vojno do zime.

Nemško ljudstvo je preprečilo mir.

Težko mi je izjaviti v polni javnosti, da je tedanja nemška vlada preprečila sklep miru, in sicer s sijajnim sodelovanjem konservativne stranke. Le dolžnost do zgodovinske resničnosti, in da preprečim zastrupljanje javnega mnenja me sili k

tej izjavi. V aprilu 1917, ko je Czerninovo poročilo bilo znano v najširših krogih, smo imeli razgovor v uradu za zunanje zadeve, katerega sta se udeležila tudi Schiffer in Westarp, vodja konservativcev. Westarp je izjavil tekom razgovora: »Ako Avstro-ogrski sklene separatni mir, tem bolje za nas, ker bomo v tem slučaju lažje nadaljevali vojno.« Odgovorja Nemčije Avstro-ogrski nočem tukaj omeniti, toda tudi ta bo prišel na dan, tudi ta se bo obelodanil, kajti nemško ljudstvo naj izve popolno resnico. Nemška vlada je izvršila nad ljudstvom zločin, ki ne bo pozabljen. 1. avgusta 1917 se je državni kancelar Bethmann-Hollweg protivil, se jasno izjaviti o nevtriliteti Belgije. Dne 30. avgusta je poslal papežev nuncij v Monakovem kancelarju mirovno ponudbo Anglije in Francije, v kateri je stala zahteva, da naj se Nemčija izjavi o neodvisnosti Belgije in da jamstva za njeno politično, gospodarsko in vojaško neodvisnost. Pomirljiva beseda bi bila tedaj povzročila nadaljevanje mirovnih pogajanj. To posredovanje je bilo uradni korak nevtrane oblasti, ki je po svoji svetovni organizaciji pač kot malokdo sposobna presoditi, kedaj zamore mirovni poskus roditi uspehe. Ta ponudba se obelodani, čim dospel potrebno dovoljenje od svete Stolice. A kaj je odgovoril Berlin na to ponudbo, ki je zahtevala samo kratko izjavo o Belgiji! Dne 24. septembra je Nemčija posredovanje odklonila. Tako se je izjalovil poskus ki ga je vodila Anglija s pomočjo svete Stolice. Ko sem prišel koncem decembra v Monakovo, me je posetil papežev nuncij in mi s solzami v očeh zaklical: »Tako se upropašča ubogi nemški narod.«

Nemčija ugonobi sama sebe.

V času, ko je stalo mirovno gibanje na svojem višku, se je ustanovila »Vaterlands-partei«, da ubije mirovna prizadevanja državnega zbora. To so bili vojaški, birokratje, vojni dobavitelji, gospodarska podjetja, sami ljudje, ki so od vojne živeli. Nemčija je drvela z odprtimi očmi v smrt. Po vsaki mirovni ponudbi smo se pogajali za nadaljevanje vojne. Ustanovitev najvišjega vojnega sveta sporazuma je bila posledica naše odklonitve. V septembru istega leta nam je ponudila mir tudi Rusija, a na to ponudbo so merodajni krogi odgovorili z odločnim nadaljevanjem vojne. Kjerkoli se je pojavljala pri nas razumnost, so jo udušili z vojaškimi sredstvi. Tako je došlo nesrečno leto 1918. Kühlmann, ki je govoril zgolj resnico, je bil strmoglavljen po grofu Westarpu in Stresemannu. Že v septembru so prinašali poslanci vznemirljive vesti z Dunaja. Merodajni krogi so odgovarjali, da je treba nekoliko počakati.

Poraz Nemčije.

Tako je prišlo do popolnega vojaškega poloma naše države. V Berlinu je prihajala brzojavka za brzojavko z vsebino: Ako se nemudoma ne sestavi nova vlada, se fronta ne bo vzdržala niti 24 ur. Socialna demokracija začetkom ni bila voljna prevzeti vlade v času, ko je bilo vse izgubljeno. Dne 6. novembra sem dobil ukaz, da dvignem 8. novembra belo zastavo, to se pravi, da kapituliram in sicer s privoljenjem najvišjega vojnega poveljstva. Sprejati, na fronti mi je izjavil neki general, da imata njegovi dve diviziji mesto 20 tisoč le 768 mož. Menil je, da bi moral imeti vsak mož strojico, ako naj bi fronta vstrajala. Vendar bi sovražniki kljub temu v svojem velikem pohodu predrli črto. Priporočujojo bajko, da je politični prevrat v Nemčiji izsilil premirje, toda Hindenburg je tiste dni brzojavil: »Ako tudi ne prodremo s svojimi zahtevami, je treba vendar skleniti premirje.« Pogoje za premirje je imel sporazum že štiri tedne pred porazom sestavljen. Poraz Nemčije ni bil povzročen po revoluciji, temveč po neprestanem sleparjenju ljudstva s strani vojaških krogov. Ne mirovne težnje državnega zbora, temveč popolno pomanjkanje politične preudarnosti konservativne stranke in vojaških krogov, ki so ljudstvo strahovali, je ubila odporne sile nemškega ljudstva. Spričo takih razmer ni bilo drugo mogoče kot mir, ki smo ga podpisali 28. junija. Vojno so izgubili oni, ki so se v svoji nespametnosti upirali častnim mirovnim ponudbam.

Odmevi.

Ta govor Erzbergerja je vzbudil splošno pozornost, posebno pa v Franciji. Urednik pariškega lista »Echo de Paris« je takoj prošil za intervju nekdanjega ministrskega predsednika Painlevéja in Ribota, ki sta pa oba izjavila, da so izvajanja Erzbergerja glede mirovne ponudbe s strani Anglije in Francije leta 1917. potvorba resnice. Ribot pravi k posredovanju svete stolice: »Bil je to samo poskus začeti razgovore, toda angleška vlada je kratkoročno prekinila razgovor; Francija pa pri tem sploh ni bila udeležena, ker nima zastopstva pri sveti stolici.«

Sedaj, ko je vojna končana in je Francija zmagala, je naravno, da noče priznati, da bi bila kedaj ponujala mir.

LDU Berlin, 30. julija. (ČTU) Kakor javljajo »Times«, je došlo tajno poročilo Otokarja Czernina o obupnem položaju

osrednjih sil angleškemu ministrskemu svetu v roke nekako julija 1917 in je nudilo napoved za obširna posvetovanja. Vsi ministri so bili tedaj mnenja, da bi bilo nesmiselno pogajati se tisti čas z Nemčijo.

LDU London, 30. julija. (ČTU) Dopisnik lista »Times« javlja iz Rima: Erzbergerjeva razkritja glede angleškega mirovnega koraka s posredovanjem Vatikana so vzbudila v Rimu veliko osuplost. Kardinal državni tajnik je sprejel davi dopisnika omenjenega lista in mu izjavil, da Erzbergerjeva razkritja niso točna. Sveta stolica priobči z ozirom na nastalo nesporazumljenje tozadevne listine.

Gospodarski položaj na Goriškem.

V celoti gospodarski položaj na Goriškem ni baš rožnat. Denarja je v zadnjih mesecih jako malo in razen boljših posestnikov, ki so tekom vojske drago prodajali svoje poljske prideleke, je ljudstvo na sploh precej brez sredstev. Podpore so skoro vse odpadle, posebnih zaslužkov tudi ni in tako si razni šibkejši družinski očetje že denar izposojajo. Prej je bilo denarja skoro preveč. Srednjevelike vasi so dobivale mesečno po 30.000 K in še več podpore, sedaj pa tega ni. Tako se tudi po trgovinah ne košatijo ženske s stotaki kot prej, ampak kupijo res le najbolj potrebno. Prej so ženske redkokdaj kaj rekly radi visokih cen, danes tako »glihajo« kot v starih časih.

Hudo so prizadeti kraji, kjer je tekla fronta. Tam je še vedno vse razsuto, vse razbito: prava Kalvarija. Ljudje nimajo strehe, ne živine, ne orodja. Ako Lahji kaj pozidajo in popravijo, se navadno vknjižijo za tisto vsoto na posestvo. Sicer se pa splošno popravlja zelo malo, ali skoro nič. Niti v Gorici se ne stori nič, kaj šele na deželi. Sicer pa manjka lesa, manjka opeke, apna, železa itd. Še žebli se jako težko dobe. Lahji seveda nimajo železa na razpolago. V tem oziru se vidi njih siromaštvo tudi iz dejstva, kako vneto pobirajo vse stare kositarne škaflice od rib in konsef. Vse to poberejo in spravijo proti domu.

Glede živine je položaj tudi precej težak. Zato se tudi sme prodajati meso le od sobote do torka, vsi drugi dnevi so brez mesa. Tudi vojaštvo ne dobi skoro nikoli mesa in še takrat vedno le argentinsko zmrlzo, ki je precej neokusno in sama mast. Tudi častniki živijo enako. Največkrat je riž in zopet riž. Hrano imajo le dvakrat na dan, razen častnikov, ki imajo zjutraj tudi kavo. Zato menda bo sedaj vzela italijanska vlada po vsem zasedenem ozemlju vsako deseto glavo živine, da tako pride do mesa. Ali se je to že izvršilo ne vem, a dolgo ne bo, da se to izvede.

Kakšne misli vladajo v nekaterih laških glavah glede gospodarskega stališča našega ljudstva kaže tole dejstvo, ki sem ga slišal iz prav zanesljivih ust. Marsikateri italijanski posestnik, obrtnik, podjetnik itd. misli in računi prav z gotovostjo na to, da se naši ljudje prav gotovo ne povrnejo v tiste kraje, ki so posebno razsuti. Tja se bodo potem prav mirno naselili Italijani in tako prišli do posestva po jako nizki ceni. Zato so naši kraji na Goriškem za laško delavstvo, za razne podjetnike in obrtnike naravnost obljubljena dežela, kjer upajo priti brez stroškov in truda do ugodnega položaja. Račun ni slab, to se mora priznati. Tako človek res najlažje postane posestnik, brez truda in stroškov!

Delavsko vprašanje za naše ljudi na Goriškem ne obeta tudi nič prida. Delavcev je vedno več Lahov, če jih sploh sprejmo. Tovarne stojijo povsod, edino delo je sedaj pri cestah, pa tisto ni trajno in čez nekaj mesecev bodo seveda ljudje zopet brez dela. Z druge strani pa bo seveda iz Italije prišlo pozneje vedno več delavcev, ki bodo delali ceneje kot naši domačini. Sploh gre laška vlada v vsakem oziru temu stremljenju na roko. Tako imamo po slovenskih vaseh tupačam že tudi laške trgovce, ki izpodjedajo naše domačine, ker imajo močno oporo v laški armadi.

To je v velikih potezah položaj našega gospodarstva na Goriškem. Sicer deloma tudi laški prebivalci godrnjajo proti obstoječim razmeram n. pr. tržaški trgovci, delavci in nekateri drugi, toda za laško prebivalstvo je stvar vendar čisto drugačna. Lahji bi hoteli seveda imeti še boljše kot imajo, ne vidijo pa pri tem, kako težko je za Slovence, ki jih tare poleg gospodarske more še narodna osamelost. Slovenci so udarjeni dvakrat: poleg gospodarskih težav morajo prenašati še narodne križe in muke, še preganjanja in zapore.

Država SHS.

Vtis reških dogodkov.

LDU Curih, 30. julija. (ČTU) V listu »Journal des Debats« navaja Gauvain glede reških dogodkov, da se je sedaj izkazalo, kako lažnja so bila poročila itali-

janskega časopisja. Francozi so bili na Reki kruto žaljeni, za kar morajo dobiti popolno zadoščenje. Italijansko ljudstvo pa je bilo varano, treba ga je tedaj poučiti in mu odkrito povedati, da je Italija storila Franciji krivico. To zahtevajo že interesi trajnega prijateljstva med Francijo in Italijo.

Italijanske obsodbe.

LDU Split, 29. julija. (DDU) V Zadru so bili včeraj pred italijanskim kr. sodiščem obsojeni meščani, ki so bili deportirani pred enim mescem. Obsojeni so bili: Dr. Petar Ružević na 6 mesecev, beležnik Toma Zelen na 6, trgovec Anton Berwaldi na 6, Andrija Ostojič na 6, učitelj Zaninović na 4 mesce, oficijant Pavičič na 4 in trije bratji na 4 mesce. Sojeni niso bili na temelju obtožbe inkriminiranih činov, marveč zaradi puntanja v obče.

Italijanska nasilja v Dalmaciji.

LDU Split, 29. julija. (DDU) V Zadru uganjajo Italijani zopet razna nasilja. Inženir Novaković je dobil nalog, da se v treh dneh preseli iz Zadra. Dr. Skvrče, ki je bil aretiran pred nekaterimi dnevi, je bil izpuščen zaeno s socialisti. Očitati so mu, da je vodja socialistične stranke. Dvorni svetnik Golf je bil odpuščen iz službe, ker se je branil izvršiti ukaze namestniškega podpredsednika italijanaša Smiricha. Tudi akademika Slavka Paitonija so izpustili iz zapore z ukazom, da mora nemudoma odpotovati v Zagreb in da se ne sme vrniti v Zader. Akademika Klančič in Novaj sta dobila ukaz, da morata takoj oditi iz okupacijske cone, in to Klančič kot predsednik in Novaj kot tajnik akademičnega kluba, ker sta podpisala pismo za Paitona na akademični klub v Zagrebu. V pismu se hvali Paitoni kot dober Jugoslovian, ki je mnogo delal za narodno stvar v Zadru.

LDU Split, 29. julija. (DDU) Iz Murvice so 26. t. m. dovedli v zapor župnika don Iva Milčiča. Tožilo ga je 5 kmetov, da jim je obetal dati bombe, ki naj jih vržejo v hiše karabinerjev. V hiši pa niso našli pri preiskavi nobene bombe, ampak samo en browning. Govori se, da je Millo ukazal izpustiti župnika, ker tožbe niso upravičene.

Razna poročila.

Bolgarska mirovna pogodba.

LDU Pariz, 31. julija. (DKU) Agence Havas poroča: Vrhovni svet je nadaljeval posvetovanja o pogodbi z Bolgari glede pristanišč, povodnih cest in železnic. Bolgari so podali spomenico o svojih zahtevah, naj Tracija, Macedonija in Dobrudža pripadajo Bolgarski. General Gough je podal poročilo o delovanju nemških čet pod generalom von der Goltz in o položaju, ki je nastal na Litavskem. Vrhovni svet je vzel poročilo na znanje in odredil primerne ukrepe.

LDU St. Germain, 31. julija. (DKU) Bolgarska mirovna pogodba je, izvzemši nekatere obmejne določbe, dovršena. Nerešeno je še vprašanje Tracije in Dobrudže. O poslednji bi se imela vršiti direktna pogajanja med Rumuni in Bolgari. O Traciji se poroča, da je po Venizelosovem prizadevanju Tittoni v svojem odporu proti grškim zahtevam precej popustil. Najbrž zaradi koncesij v Mali Aziji. Amerika pa še vedno zastopa zahtevo, da se mora pripustiti Bolgariji k morju.

Rešitev grško-bolgarskega spora.

LDU Curih, 30. julija. (ČTU) Kakor poroča »Tribune de Geneve«, je vrhovni medzavezniški svet vzel na znanje poročilo Tardieuja o bolgarskem problemu. Zapadne sile in Japonska hočejo rešiti grško-bolgarski spor na ta način, da dobi Grška vso Tracijo do črte Enos—Midia, Bolgarija pa bo dobila izhodišče na morje. Amerika in Italija želita, da dobi Bolgarija znaten del Tracije. Do direktnega sporazuma med Grško in Bolgarijo ni moglo priti.

Bela Kun bo odstopil.

LDU Dunaj, 31. julija. (DKU) »Zeit« poroča po »Nepszavi«, da bo Bela Kun osrednjemu sovetu, kateri se sestane dne 5. avgusta, podal svojo ostavko, s čemer pa bi še ne bil poravnano stvarno nesoglasje z entento, katere zahteva takojšnje vzpostavitev privatne lastnine. Socialisti zahtevajo, da se izvrši prehod od komunističnega k privatnemu gospodarstvu polagoma in da naj se v varstvo miru in reda ohranijo še nekatere ustanovitve, posebno vojaški in delavski sveti. Ker pa ententa s tem ne soglaša, so dospela pogajanja na mrtvo točko. Pogajanja se nadaljujejo.

Finančni bankrot v Avstriji.

LDU Bern, 31. julija. (ČTU) Iz Londona se poroča: »Evening Star« meni, da je bančni bankrot v Avstriji faktično že nastopil, ker je krona komaj še plačljiva. List opozarja, da krona v Kodanju že več mesecev ne notira in da je v Ženevi dosegla stopinjo, ki je enaka popolni brezvrednosti, dočim londonski in pariški trg kronske vrednote sploh ne smatra več za resno. List govori o zatajevanem dunaj-

skem konkurzu in omenja, da je nevarno, ako se pusti to stanje dalje trajati, ker bi polom tako velike zgradbe za druge ne ostal brez posledic. Upniki Dunaja bi imeli povod, da njegovo plačljivost vpostavijo.

Novi praški mestni svet.

LDU Praga, 30. julija. (ČTU) Po otvoritvi današnje seje praškega mestnega sveta je imel novi župan dr. Raxa svoj nastopni govor, kjer je pozdravil zastopnike onih strank, ki doslej niso bile zastopane v praškem mestnem svetu. Pozdravil je vse, brez razlike programa in narodnosti. Hočemo, da postane Praga srednje-evropsko središče tujkega prometa in trgovine, je dejal govornik. Praga bo tudi važno diplomatsko mesto. Vse Slovence ljubimo tako, kakor jih pač mora ljubiti res slovanško srce. Dasi smo bili premočokrat razočarani, verujemo vendar, da so plemenito sorodstvo in skupni interesi poudarili vse Slovence, da je edino le veliko, močno in samozavestno slovanstvo najmočnejša opora svetovnega miru in sploh središče vseh socialnih svobodnih idej, ki si jih narod želi. Težko pričakujemo, da ozdravele nova Rusija zopet vstopi v vrsto mirnih in delavnih narodov. Z gorko in pravo ljubeznijo pozdravljamo svoje najbližje slovanske brate, to je Jugoslovane, katerim želimo iz vsega srca, da si kmalu izlečijo svoje težke rane, ki jim jih je zadala vojska. Vsem Slovanom, ki želijo ljubezni in prijateljstva, kličemo: »Pridite v slovansko Prago! Sprejeti Vas hočemo z odprtimi rokami, brez razlike.

Politične novice.

Časnikarska stvarnost. Včerajšnji »Naprej« piše v svojem uvodniku o ministrskem predsedniku Protiču, da je »nevešč« in »neizkušen v vladanju«. Pred par dnevi je pripovedoval »Slov. Narod« v uvodniku svojim liberalnim pristašem, da je Protič izšel iz »liberalno kapitalistične šole«, in da »ne pozna najprimitivnejših političnih in gospodarskih pojavov«. Protič in Ninčič da »sta v svoji starokopitnosti tako okostenela in tako ohromela, da bi njihove državniške sposobnosti ne mogle služiti niti starji Srbiji«. — Bralci »Slov. Naroda«, ki imajo nekoliko boljši spomin, se bodo morda spominjali, da je isti list svoječasno hvalil Protiča kot silno zmognega, politično spretnega moža, ki je v gospodarskih vprašanjih strokovnjak brez primere. Vsak, ki postane nasprotnik JDS, postane takoj velik tepec in na mah se mu posušijo vse politične sposobnosti. Ubogo ljudstvo pride po taki politični šoli do lepe jasnosti! »Naprej« sicer preje ni povzdigoval Protiča v nebesa, toda tudi on ve dobro, da Protič kljub svoji reakcionarnosti gotovo ni kak bebec. Mi smatramo tak način političnega boja za dokaz pomanjkanja srčne kulture in popolne neobjektivnosti. To so praktike časnikarjev, ki ne vedo, kaj je njih poklic.

Telefonska informacija »Slovenskemu Narodu«. Včeraj smo natisnili v našem listu brzojavko iz Beograda, ki govori o sestavi novega kabineta. V brzojavki je izražena možnost, da stopi na čelo nove vlade Pasić. Konec brzojavke se glasi: »Pristavljamo, da so to zgolj kombinacije parlamentarnih krogov.« Včerajšnji »Slov. Narod« pozdravlja naše poročilo, češ da se je »takoj telefonski informiral na pristojnem mestu«, ali je sploh možnost dana, da pride do takega ministrstva. — »Pristojno mesto« je ovrglo našo brzojavko. »Kakor smo doznali, je popolnoma izključeno, da bi se sestavilo koncentracijsko ministrstvo s Pasićem kot predsednikom.« V isti številki prinaša pa »Narod« brzojavko s poročilom o kombinaciji novega kabineta, »v katerem bi bil Pasić ministrski predsednik«, kar bi bilo po mnenju iste številke lista »popolnoma izključeno«. V interesu bralcev »Slov. Naroda« je, da se razjasni, kakšno izmed teh dveh mnenj je pravo in resnično naziranje glasila J. D. S. Obe mnenji hkrati tudi »Narod« ne more zastopati.

Za zvezo med Nemčijo in Italijo? Vodja nemških socialistov Scheidemann se je odpeljal v Rim. Nemški listi poročajo o tem potovanju, da ima namen, skleniti med Italijo in Nemčijo brambeno in napadalno vojaško zvezo. Do tu bi bila vest verjetna. Toda dalje poročajo še nemški listi: Italijanski kralj je odločitev predložil papežu. Dne 24. julija se je vršil posvet med Scheidemannom in kardinalom Gasparijem. V Vatikanu trde, da bodo v prihodnjih dneh odposlanci Ljenina in Bele Kuma predložili papežu, naj se zveza med Nemčijo, Ogrsko in Rusijo razširi v federacijo srednjeevropskih držav ob Volgi, Sredozemskem, Vzhodnem in Severnem morju. — Pač veliko fantazijo je moral imeti ta, ki si je vse to izmislil. In take bedastoče širi v svet uradni dopisni urad češke republike! Namen mu je, povzročiti sovraštvo proti papežu med češkim narodom.

Ljudsko štetje v Trstu. Italijanski listi poročajo o izidu ljudskega štetja v

Trstu dne 1. junija. V mestu je bilo ta dan 125.277 prebivalcev, v predmestjih 55.125, v okolici 8486. K tem se imajo prišteti še oni, ki so v teku junija došli v Trst (sami regnicoli iz Italije), ki jih je bilo 3751, ter 10.000 odstotnih. Potemtakem bi Trst štel 202.026 prebivalcev, medtem ko jih je 1. 1914. štel 244.655. Število je tedaj med vojsko za 42.000 padlo. Od narodnosti pa italijanski listi skrbno molče; že vedo, zakaj!

Resnica o svetovni vojski. Z ozirom na govor Erzbergerja v nemškem parlamentu je izjavil nekdanji avstrijski zunanji minister, da niso še pojasnjeni vsi važni dogodki svetovne vojne. Czernin pravi, da pripravlja knjigo na podlagi dokumentov, ki bo podala popolno jasnost o poteku svetovne vojne.

Balfour odstopi. »Deutsche Allgemeine Zeitung« poroča iz Haaga: Kakor poročajo »Sunday Times«, bo Balfour najbrž odstopil kot minister za zunanje stvari. Kot njegovega naslednika imenujejo Curzona.

Bela Kun in Tusar. K izmenjavi depeš med ministrskim predsednikom Tusarjem in Belo Kunom ugotavlja »Pravo Lido«, da je odgovor Tusarjev prav tako odločen in jasen, kakor je brzojavka Kunova dvoumna in nejasna. List pravi, da so se razmere na Ogrskem na katastrofalen način neugodno razvile za vladu Kunovo. Nadaljnji razvoj je v prvi vrsti odvisen od odločitve v Parizu.

Nemško posojilo v Ameriki. Berlinski listi poročajo, da se je zastopnikom Nemške banke posrečilo dobiti v Ameriki za Nemčijo posojilo ene milijarde dolarjev, kar predstavlja približno 35 milijard kron.

Dnevne novice.

Soc. kurz na Homcu se vrši od 2. do 5. avgusta t. l. s sledečim sporedom. V soboto dopoldne in popoldne predava dr. Aleš Ušeničnik o načelih krščanskega socializma. V nedeljo dopoldne od 10. do 12. ure predava dr. I. o delavskem vprašanju in organizaciji, dr. Stanonik o obrtnem vprašanju in organizaciji; popoldne po cerkveni slovesnosti odhod z vlakom v Domžale. V ponedeljek dopoldne od 8. do 12. ure duh. svetnik Janez Kalan o verskem in karitativnem delu ter dr. A. Gosar o delu kot podlagi za ureditev socialnih razmer; popoldne od 2. do 3. ure duhovni svetnik Janez Kalan o alkoholizmu, nato izlet v Kamnik. V torek dopoldne od 8. do 12. ure župnik Mrkun o kmečkem združništvu in prof. Mazovec o kulturnih organizacijah; popoldne od 2. do 3. ure dr. Grivec o Cirilmetodski ideji, na to izlet v Mengeš. — Udeležniki kurza se pripeljejo na južni kolodvor ob 2.51 popoldne. Somišljenike vabimo k pozdravu!

Umrla je 26. julija v Mekinjah pri Kamniku gospa Ivana Plevel, roj. Zajc, soproga posestnika in gostilničarja, v 64. letu starosti. Pokojna je bila vzorna krščanska mati in skrbna gospodinja. Ena hči je uršulinka v Ljubljani. N. p. v. m.!

Promocija prvih Slovencev in Srbov na zagrebški univerzi. Zagrebški listi poročajo, da se je v torek 29. julija vršila promocija farmaceutov na zagrebški univerzi, pri kateri priliki so bili prvi promovirani tudi slovenski in srbski slušatelji.

Bohinjsko jezero je pravi biser v kroni Jugoslavije. Primerja se lahko najlepšim jezerom v Alpah; ima pa to prednost pred njimi, da je ohranilo še vso svojo romantiko, ker ga ne obdaja venec bogatih manj okusnih vil in hiš. Ako hočeš videti pravo, pristno in nepokvarjeno planinsko krasoto pridi v Bohinj. Kakor nedolžen otrok v materinem naročju tako počiva jezero sredi nebotičnih gor. Svetni šum ne sega sem. Tu pozabiš na vse skrbi in neprilike, ki jih povzroča sedanje moderno življenje. Ako bivaš tu le par dni, vrneš se že okrepleč in v svet. Dasi gledaš črne prsti pohlepni Lah v zeleno dolino, so ti v kljub temu na razpolago najlepši izleti in najkrajše ture. Po zlozni poti prideš na planino pri Kraju, kjer leži cela vas, kamor so se hodili vojaki s Krna od počivat. Triglavsko jezero, Triglav sam in njegovi sosede te vabijo, da jih obiščeš. Po vsaki turi te čaka potem dobra in cena postrežba v planinskem hotelu »Zlatorog« in kako krasna je kopel po daljšem izletu v svežih jezerskih valovih.

Gospodinjstvo šolo otvorijo usmiljenke v Marijinem domu v Kočevju s šolskim letom 1919/20.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu se je vsled izpraznitve Celovca po jugoslovanskih oblastih preselila začasno k centrali v Ljubljano.

Za koroške begunce je nabral kš. konzistorij lavantinski pod patronanco g. knezoškofa dr. Mihaela Napotnika znova 10.000 kron; doslej vsega skupaj 25.000 kron, za kar se v imenu koroških beguncev najtopleje zahvaljuje odbor koroških beguncev v Ljubljani, Poljanska cesta 4.

Turjak. Prosvedno društvo frančiškanske župnije v Ljubljani je priredilo svoj izlet na Turjak. Cerkveni govor in sv.

mašo je imel P. Benvenut, pri kateri je sodeloval društveni pevski zbor. Nato je bilo pred gradom temeljito predavanje o zgodovini Turjačanov. Izletniki so si ogledali razne znamenitosti v gradu, nekateri so obiskali sv. Ahca na gori in se proti večeru na vozovih povrnili v belo Ljubljano. Ta dan bo ostal izletnikom in domačinom v najlepšem spominu.

Sv. Pavel pri Preboldu. Prosto-voljno gasilno društvo Kaplavs priredi v nedeljo, dne 17. avgusta na vrtu g. načelnika Turnška veliko vrtno veselico z obsežnim in jako zanimivim sporedom, ki se pravočasno razglaši. Cenjena sosedna nam bratska društva se naprošajo, da se ozi- rajo na to prireditve.

Službe okrožnih zdravnikov je razpisala komisija začasno vodstvo in likvidacijo deželne uprave na Grosupljem, v Kostanjevici, v Litiji, v Ložu, na Raki v krškem okraju, v Trebnjem, v Višnji gori in v Žužemperku. Prošnje je vlagati do 25. avgusta t. l. Natančnejši podatki so razvidni iz razpisa v »Uradnem listu«.

Počitniški tečaj, ki se bo vršil na državnem učiteljskem v Ljubljani za gojence (gojenke) 3. letnika učiteljske ter za abituriente srednjih šol (liceja), se prične dne 18. avgusta ob 8. uri zjutraj ter bo trajal do 4. oktobra. K obisku tega tečaja so pripuščeni vsi, ki so — ustmeno ali pismeno — prijavili svojo udeležbo.

Prošnja. Kdo izmed ujetnikov, ki so prišli z Ruskega, bi vedel kaj o Francetu Lušinu? Služil je pri 27. pešpolku. Zadnjič je pisal iz Čistopolja, Kazan'ka gubernija, 30. aprila 1. 1915. Ako bi bilo komu kaj znanega, prosim sporočiti proti povrnitvi stroškov na naslov: Franciška Lušina, Borovnica št. 100, Kranjsko.

Literarna sekcija na zborovanju S. D. Z. dne 7., 8. in 9. avgusta bo zborovala v četrtek 7. avgusta popoldne v Jugoslov. tiskarni. Vodil jo bo dr. Izidor Cankar, na kar opazujemo vse udeležence sestanka. Posebno bi prosili vse one, ki jih vprašanje naše belestritike in znanstva zanima, da pridejo pravočasno (vsaj do 3. pop. v četrtek) v Ljubljano. Že ime voditelja obeta, da se bo zanimiva snov obravnavala iskreno in strokovnjaško. Pridite torej vsi! — Odbor S. D. Z.

Koča na Kokrskem Sedlu otvori v soboto 2. avgusta t. l. Slovensko planinsko društvo. Oskrbovana bode z jedili in pijačo.

Amerikanska pošiljatev. Ako je kdo med svojo pošiljateljico iz Amerike dobil kakšen zavitek ali pismo, glaseče se na ime: Elizabeta Žontar, Škofja Loka (ali Trata pri Škofji Loki), se prosi, da naznani to na naslov: Elizabeta Žontar, Škofja Loka 119. Ona je namreč dobila pošiljatev iz Joliet, a se zdi, da so posamezni zavitki morda zamenjani.

Pisma v Švico do teže 20 g je treba frankovati s 50 vin., ne samo s 30 vin., ker morajo sicer prejemniki plačati kazen v znesku 1 K 25 vin. našega denarja, to je 20 centimov. — Enaka frankatura je potrebna tudi za pisma v Ameriko in druge zunanje kraje.

Vprašanje na pošto in brzojavno ravnanje v Ljubljani. Sredi meseca februarja t. l. je bilo razpisanih večje število nadpoštarskih, poštarskih in odpravnih mest, od katerih se jih je mnogo tudi že oddalo. Nekatera, zlasti nadpoštarska mesta pa kar ne morejo dobiti svojih gospodarjev. To je vendar nekaj čudnega, da bi se v šestih mesecih še ne bilo moglo dobiti pri ravnanstvu tistih moči. Pa ne da bi se držale gotovih gospodarjev še vedno tiste zoprne muhe iz stare Avstrije, katere posedajo po mrhovini protekcije in breznačajne prililjivosti?

Nainovejš.

NAD MILIJON ZLATA ZAPLENJENEGA.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Maribor, 31. julija. Finančna straža v Špilju je zaplenila snoči dvema tihotapcema, ki sta hrvatska žida, 17 kilogramov zlatnikov. V dveh večjih vrečah sta imela francoske zlatnike po 100 frankov. V malih vrečah so bili turški, srbski, grški zlatniki in ameriški dolarji. Skupna vrednost se ceni približno nad en milijon kron. Zlato so našli finančni stražniki v Špilju pri preiskavi osebnega vlaka včeraj zvečer. Ena vreča so našli v stranišču II. razreda, drugo pa v posodi za surovo maslo. Tihotapca so zaprli. Zlatnike so danes na davčnem oddelku mariborskega okrajnega glavarstva prešteli in bodo potem šele ugotovili končnovrednost vrednost zaplenjenega zlata.

DVA FINANČNA URADNIKA ZAJETA.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Maribor, 31. julija. Včeraj sta se podala finančni nadkomisar Voh in finančni komisar Cajko od mariborskega finančnega ravnanstva na našo demarkacijsko črto, da jo nadzorujeta. Pri Lučanah sta za nekaj metrov prekoračila demarkacijsko črto. Nemška straža ju je aretirala in odgnala v Gradec, kjer sta sedaj zaprta.

ZBLIŽANJE MED JUGOSLAVIJO IN NEMŠKO AVSTRIJO?

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Maribor, 31. julija. »Marburger Ztg.« poroča: Kakor smo zvedeli, se pripravljajo med Jugoslavijo in Nemško Avstrijo politično zblizanje, ki bo mogoče na mirovno pogodbo Nemške Avstrije imelo velik vpliv. Vzrokov za tako zblizanje, kakor vsakdo lahko vidi, ne manjka. Jugoslavija, katero hoče Italija zapreti od morja, se ne more nikdar odpovedati Reki in Trstu, ki sta za njo življenjskega pomena. Prišla bo prej ali slej v posest teh pristanišč. Zato pa Jugoslavija potrebuje na severu prijateljsko državo, da ima zavarovan hrbet. Nasprotno pa je Nemška Avstrija v svoji italijanski politiki, katero je zadnji čas vganjala, težko razočarana, saj mora vendar nemško južno Tirolsko in jugozapadni del Koroške, kjer ne biva niti en Italijan, odtopiti Italiji. Zelo verjetno je, da bo zblizanje obeh držav za mirovno pogodbo z Nemško Avstrijo še zelo velikega pomena.

ITALIJANSKA »SREDSTVA«.

LDU Ljubljana, 31. julija. Poveljništvo italijanske 66. divizije je poslalo poveljstvu svojih brigad nastopno rezervatno povelje:

»Poveljništvo 66. infanterijske divizije. Številka 24 načelnikstva glavnega štaba. Zader, 10. junija 1919. Osební rezervat. Poveljništvom brigad Savona in Bari. Potrebno je naglo in tajno izzvati navdušenje in silne manifestacije italijanstva v teritoriju te posadke in poslati meni naglo prepise dnevnih redov občin, društev itd., ali kakršnikoli drugi izkaz ali manifestacijske glasove poedinih mest in krajev v naš prilog. To je treba napraviti takoj in v redu. Javite po telefonu prejem in označite samo številke tega spisa. Generalmajor Squillace, divizijski poveljnik, polkovnik Di Pietro, šef glavnega štaba.«

Ljubljanske novice.

Lj ljudski oder v Ljubljani. V soboto 2. avgusta uprizori na njem vadijski zbor Orlovske Zveze akademijo. Spored je nad vse zanimiv in raznovrsten. Užitek bodo imeli tudi taki, ki jih telovadba ne zanima. Posebno za razvoj ženske orlovske organizacije je zanimivo si ogledati to akademijo. Vabimo naše žentstvo! Predproda vstopnic v Jugoslovanski Bukvarni.

Krekova prosveta. »Odsek zveze delavk« priporoča svojim članicam in vsem prijateljem izleta, ki ljubijo prosto naravo, naj pohite v soboto 9. avgusta na Žalostno goro pri Preserjih. Odpeljemo se z vlakom zjutraj ob 7. uri 12 minut in nazaj zvečer ob 5. Za hrano preskrbi odsek sam, hrana stane za cel dan 6 kron. Vsi, ki bi si želeli udeležiti se izleta, naj sporoče najkasneje do 4. t. m. »Krekovi prosveti« vsak dan od 5. do 6. ure popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ruski kružok v Ljubljani povzame v kratkem svoje delovanje v veliko širšem okviru kot doslej. Odbor vabi vse prijatelje Rusov k vstopu v društvo. Članarina znaša mesečno 1 K. Prijaviti se je pismeno na: Ruski kružok v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3. Dan obnega zbora se razglasi v časopisu. Članarina se bo pobrala pozneje. Za odbor: Terezina Mihajlovna dr. Jenkova.

Prva poroka oslepelega vojaka v Ljubljani se bo vršila 3. avgusta v nedeljo v cerkvi sv. Petra ob 3. uri. — Med službo božjo bo pel oddelek odličnega ljubljanskega pevskega zbora. — Ženin je oslepel vojak Jakob Debeljak, doma pri sv. Florijanu nad Škofjo Loko, nevesta pa gospodična Francka Belič, hči spoštovanega posestnika g. Lovrenca Beliča z Brda pri Viču. Poročil ju bo vojni kurat Fran Bonac. — Čestitamo ženinu-slepcu, mlada, blaga nevesta pa živila!

Zveza poštarnih organizacij v Ljubljani pozivlja vse člane pevce, da se polnoštevilno udeležujejo pevskega vaja v Narodnem domu in sicer ob ponedeljskih in četrtskih ob 20. uri. Pripravlja se veselica poštarnih namoščencev.

Četvrtarska zadruga v Ljubljani in okolici vabi gg. člane na sestanek, ki se vrši v nedeljo, dne 3. avgusta točno ob 10. uri dopoldne pri g. Val. Mraku, Rimska cesta 4. Prosi se obilo udeležbe.

Preprosti slovnici »Ljubljanskim srajcam«. Ne govorite: »To-la pa ne bom s saba nosil, marveč: »Tega-le pa ne bom s seboj (sabo) nosil.« — Ne govorite: »Ali mi daš posoditi?« marveč: »Ali mi posodiš?« še bolje: »Prosim, posodi mi!« — Ne govorite: »Sestra je bolna«, marveč: »Sestra je bolna.« — Ne govorite: »V sobota gremo na Jošta«, marveč: »V soboto gremo k Sv. Joštu.« — Ne govorite: »V nedeljo se peljamo na Vrhnika«, marveč: »V nedeljo se peljemo na Vrhniko.«

Uradniki in uradnice denarnih zavodov se opozarjajo na skupščino Društva zasebnega uradništva Slovenije, strokovna skupina denarnih zavodov Ljubljana, ki se vrši v nedeljo, 3. avgusta t. l. ob 9. uri v veliki dverani Mestnega doma. Zborovanje je velevažno in

vsled tega polnoštevilna udeležba zelo priporočljiva. Odgovor.

Na državni obrtni šoli v Ljubljani bo vpisovanje dne 15., 16. in 17. septembra t. l. Prvi dan bo vpisovanje v prvi letnik višje obrtne šole, ki traja 4 leta (stavbni in strojni oddelki). V višjo obrtno šolo se sprejemajo absolventi (dečki in deklice) četrtega razreda srednjih šol (realne, realne gimnazije in gimnazije) ter absolventi meščanske šole. Dne 16. septembra bo vpisovanje v prve letnike nastopnih oddelkov, in sicer strojne in elektrotehniške delovodske šole (2 leti), mizarske mojstrske šole (1 leto), kiparske šole (3 leta), in ženske obrtne šole (2 leti in eno leto neobvezno atelje). V delovodsko šolo se sprejemajo najmanj 17 let stari, v kovinski stroki izučeni pomočniki, ki imajo kot taki najmanj eno leto prakse. V kiparsko šolo se sprejemajo 14 letni dečki in deklice, ki so zadostili ljudskošolski obveznosti. V žensko obrt, šolo (trije oddelki, in sicer za šivanje perila, za izdelovanje oblek ter za vezenje) se sprejemajo najmanj 14 letne deklice, ki so zadostile ljudskošolski obveznosti. Dne 17. sept. t. l. bo vpisovanje v višje letnike vseh gori navedenih oddelkov. Z rednim poukom se prične dne 19. septembra t. l. Vpisovanje v stavbno rokodelsko šolo (3 zimski tečaji za zidarske, tesarske in kamnoseške pomočnike, od začetka novembra do konca marca) bo od 1. do 15. oktobra t. l. (tudi pismeno). Natančni podatki so razvidni na razglasni deski v šoli. Eventuelno še potrebna pojasnila daje na zahtevo ravnateljstvo.

lj Tehnica za dojenčke. Poverjeništvu za socialno skrb nujno potre-

buje tehniko za dojenčke za oskrbovalnico za dojenčke na Jesenicah. Kdor bi lahko odstopil proti primerni kupni ceni tako tehniko, naj pošlje ponudbo na poverjeništvu za socialno skrb ali pa se zpravi osebno na poverjeništvu, deželni dvorec, II. nadst., soba št. 127, vsak dan od 10.—12. dopoldne. Če bi bil pa kdo tako blagohoten, da brezplačno daruje tehniko, temu se poverjeništvu za soc. skrb že vnaprej najtoplejšje zahvaljuje.

lj »Mestna zastavljavnica ljubljanska« naznanja p. n. občinstvu, da se vrši dne 7. avgusta t. l. redna mesečna dražba v mesecu decembru 1918 zastavljenih dragocenosti in efektov, (blaga, perila, strojev, koles itd.) od 3. do 6. popoldne v uradnih prostorih, Prečna ulica št. 2. Posebno se še opozarja, da na dan dražbe ni mogoča rešitev ali obnovitev zapadlih predmetov, temveč le najkasneje zadnji uradni dan za stranke pred dražbo.

Seja predsedstva Orlovski Zvez se vrši danes v petek 1. avgusta ob pol 8. uri zvečer v svoji pisarni. Prosi se polnoštevilne udeležbe.

Preprodaja vstopnic k Orlovski akademiji v Ljudskem domu je prevzela iz prijaznosti Jugoslovanska Bukvarna. Da

ne bode naval pri večerni blagajni, se prosi, naj si udeleženci že prej kupijo vstopnice.

Širša seja Orlovski Zvez se je vršila o priliki tabora v Celju v nedeljo, dne 27. julija 1919. Zastopanih je bilo 50 odsekov in vseh 19 okrožij. Seji je prisostvovalo do 200 bratov in nad 100 Orlic. Cel čas zborovanja je vladalo tako navdušenje, da pristejamo to zborovanje med najlepša zborovanja O. Z. Pomembna je bila ta skupščina za nadaljnje delo v orlovski organizaciji. Izmed važnejših sklepov omenjamo sledeče: 1. Orlovski kraj ostane neizpremenjen, isti kraj dobi tudi Češki Orel; 2. l. 1920. se vrši v Mariboru slovenski orlovski izlet, katerega se udeležijo tudi druga katoliška telovadna društva iz Francije, Belgije in Amerike; za protektorja se je izvolil z velikim navdušenjem g. dr. Anton Korošec; 3. da se urede Zvezne finance in omogoči vspešnejše delo se sklence, da prispevajo vsi redni člani mesečno po 1 K, v podporni sklad po 10 K na leto in ustanovni po 50 K na leto, v Zvezno blagajno; 4. naročnina za »Mladost« je obvezna, naročnina se plačuje ob enem z zvezno članarino; 5. uredilo se je nadalje vprašanje okrožnih prireditev kakor v Trbovljah, št. Vidu pri Zatični in Ihanu. Bog daj blagoslova našemu delu! Bratje! Na delo! Na zdar!

Ljubljana, Sv. Jakob. Prihodnja telovadba Orlic v soboto 2. avgusta točno ob pol sedmih zvečer na vrtu otroškega vrtca pri sv. Florijanu. V slučaju slabega vremena — za prvo silo — v šentjakobskem prosvetnem društvu. Ker je prihodnji me-

sec odsekova prreditve, zato se vabijo članice polnoštevilno. — Na zdar!

Št. Vid pri Zatični. 24. avgusta se vrši v tem lepem kraju orlovski tabor. Pozivljamo vse dolenske Orle, pa tudi druge, da se tega tabora gotovo udeležijo. Tudi Dolenska se prebujajo.

Šmartno (Stražišče) pri Kranju. Ker je pri nas zanimanje veliko za ustanovitev Orla in Orlic so vabljeni vsi fantje in dekleta, da javijo svoj pristop pri bratu Valentinu Tepina v Stražišču 185, ki snuje orlovsko organizacijo. Tudi pri nas ne smemo biti brez te prepotrebne organizacije. Fantje in dekleta na noge! Kar gre drugje, mora iti tudi pri nas! Na zdar!

Črnuče. Telovadni odsek »Orel« na Ježici priredi v nedeljo 3. avgusta ob 3. uri popoldne v našem »Društvenem domu« ljudsko igro »Krivoprisežnik«. Vstopnice se dobe v Društvenem domu na Črnučah.

Trbovlje. Ob priliki okrožne seje ob-savskega okrožja »Orlov«, dne 3. avgusta 1919 vprizori trboveljski »Orel« gledališko igro »Veriga«. Začetek ob 3. uri popoldne v dvorani društvenega doma. K obilni udeležbi vabijo prireditelji.

Prosveta.

pr Kupujte brošuro »Nova pota«, ki jo je izdala S. K. S. Z. v Ljubljani. Brošura je izboren pripomoček za predavatelje v naših izobraževalnih društvih, Marjinih družbah, Orlovskih organizacijah itd. Naroči se pri S. K. S. Z. v Ljubljani (Jugoslovanska tiskarna). Cena s poštnino 3 K 20 vin. za izvod.

Občinstvo se prosi, ako bi kdo prodal ukradeni zlati, damsko uro z dvema pokrovoma z monogramom »A. M.«, da to naznani državnim policijci. 4506

Globoko potrte žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša nadvse ljubljena, nepozabljena hčerka oziroma sestra

Silva Orehek

danes ob 4. uri popoldne v 17. letu, previdena s sv. zakramenti, po dolgotrajni, mučni boleznimi mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabljene se bo vršil v petek dne 1. avgusta ob pol 9. uri popoldne iz hiše žalosti Guncleje št. 18; na farno pokopališče v št. Vidu pri Ljubljani.

Sv. maše se bodo brale v več cerkvah.

Ljubljana, dne 30. 7. 1919.

Žalujejoči ostali.

Zahvala.

Za vse izraze iskrenega sožalja ob prebriski izgubi naše nepozabne, nad vse ljubljene, preblage matere, gospe

Ivane Plevel

izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo prečastiti duhovščini, mehin-skemu izobraževalnemu društvu, blagim darovateljem krasnih ven-cov in vsem, ki so spremili ljubljeno pokojnico v tolikem številu k zadnjemu počitku.

Mekine-Ljubljana, 31. jul. 1919.

Globoko žalujoča rodbina Plevel.

Zahvala.

Podpisani se najsrčnejše zahvaljujejo za vse, povodom smrti našega nepozabnega moža, očeta, tasta, itd.,

JAKOBA ROGLIČ-A

višjega sodnega oficijala v p.

izražena sočutja. Zahvaljujemo se društvom: Sokol »Litija-Šmartno« Sokol »Zagorje«, Ciril-Metodovemu društvu, požarni brami in vsemu cenj. občinstvu za spremstvo pokojnika na njegovi zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo pevskega društvu »Lipa« za speve in starostu Sokola »Litija-Šmartno« za krasno molitev in nago-vor, ki bode gotovo spremljal nepozabnega pokojnika v večnosti.

Litija, 1. avgusta 1919.

Zalujoče rodbine:

Roglič, dr. Josip Tavčar, Fröhlich.

Omara velika, tridelna, belo pleskana, se proda. Stara pravda št. 1. nadst. 4507

Prodaja se čevljarški stroj in različno pohištvo, tudi otroške postelje, pisalna miza. Poizve se Sv. Jakoba nabrežje št. 29, dvorišče, desno. 4504

Knjigovodkinja, samostojna, popolno-va, ima izvežbana v vseh pisarniških delih, ki ima tudi veselje do trgovine se sprejme takoj. Ponudbe na poštini predal 38, Ljubljana. 4502 (3)

Sveže maline se kupujejo v vseh množicah. Ponudbe na: Destilacija esenc in izdelovanje sokov, Pot-nik Srečko, Ljubljana, Slomšek ul. 27.

Napredaj je večja množina ostanikov kakor tudi celih kosov vseh vrst belega in domačega platna za ruhe in srajce, samo prvovrstno blago po zelo znižani ceni na drobno in debelo. Alojzij Remic, Marija Nazerje ned Mozirjem. 4465

Sprejme so kuharica. Poizve se v takoj dobra. Ljubljani, Poljanska cesta 57. 4483

Zložljivi stoli in nekaj miz se proda. Srebotnjak, Kolodvorska ulica 31. 4472

Vreče, razne velikosti in kakovosti, se kupijo. Naslov pove: L. Jugoslovanski anončni in informacni zavod Beseljak & Rožanc. Ljubljana, Frančevo nabr. 5. 4474

Svarilo pred nakupom! Ukradenih je bilo par kompl. konjskih oprem. Obvestilo proti nagradi v Ljubljani, Poljanska cesta 57. 4485

Nudim najbolj fino belo moko po jako nizki ceni na vreče. F. Karba Jesenice, Vila Franja, Gorenjsko. 4481

Kupim oziroma vzamem v najem dobro idočo trgovino z mešanim blagom, naraje kje na deželi. Ponudbe pod A. E. 50 na upravo lista.

Iščem stanovanje na kmetih

najrajši kje na Gorenjskem, 1-2 meblirani sobi s kuhinjo, svetli, zračni, med zelenjem, pozimi dobro kurilivi. Najamem tudi celo opremljeno hišico. Takojšnje ponudbe pod »ZATIŠJE BLIZU ŽELEZNICE« na upravo Slovenca.

Postrežnica

ki bi pospravljala pisarno (2 uri dnevno dela) se sprejme takoj. Plača mesečno 80 kron. Odvetniška pisarna dr. Ivana Lovrenčiča v Ljubljani, nasproti hotela »Union«. 4501 10

Iščejo se sirugarski in ključavničarski mojstri.

Ponudbe na Sirojne tovarne in Ivarne d. d., Ljubljana. 4503 (3)

Razpošiljam lepa bukova drva žagana, cepljena in meterska, franko na dom. Cene nizke, dobava točna. Srebotnjak, Kolodv. ulica 31

Sprejememo takoj uradnika z večletno prakso v lesni trgovini

večšega slovenskega, laškega in nemškega jezika v govoru in korespondenci. Hudevernik & Komp., Radovljica.

Kupujem staro lito železo

vsako množino. —

Ponudbe pod šifro »Lito železo« na upravo »Slovenca«.

GARJE

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perilo. 1 lonček za eno osebo po pošti 7 K pošt-nine prosto. — Prodaja in razpošilja lekarna Trnkóczy v Ljubljani, zraven rotovža. 1631

Žična mreža

pocinjena raznih debelosti se ceno proda 4443 (6)

Srebotnjak, Kolodvorska ulica št. 31.

Naročajte »Slovenca«!

Lovski voz

se proda. — Več se poizve pri I. DETELA, v Dobu pri Domžalah.

Pouk na glasovir

(začetnikom). Hodim na dom. — Naslov pove upravništvo Slovenca pod štev. 4492.

Upognjeno pohištvo

je zopet začela izdelovati Tovarna lesnih izdelkov in upognjenega pohištva

I. Bahovec nasl.

Duplica — Kamnik

Kompletne opreme za hotele, gostilne, kavarne, zavode, dvorane i. dr. Založniki in trgovci dobe poseben popust. 2179

Miši, podgane, stenice, ščurki.

in vsa glazena mora poginuti, ako porabljaš moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva, »proti poljskim mišim K 6«, »proti podganam K 6-1«, »proti ščurkom K 6-2«, »proti stenice K 6-3«, »proti mušicam K 6-4«, »proti mušicam K 6-5«, »proti mušicam K 6-6«, »proti mušicam K 6-7«, »proti mušicam K 6-8«, »proti mušicam K 6-9«, »proti mušicam K 6-10«, »proti mušicam K 6-11«, »proti mušicam K 6-12«, »proti mušicam K 6-13«, »proti mušicam K 6-14«, »proti mušicam K 6-15«, »proti mušicam K 6-16«, »proti mušicam K 6-17«, »proti mušicam K 6-18«, »proti mušicam K 6-19«, »proti mušicam K 6-20«.

M. Jünker, Zagreb 39., Petrinjska ulica 3. Trgovcem pri večjem odjemu popust.

Občinski tajnik

se sprejme s plačo po dogovoru in prostim stanovanjem. — Prednost imajo vpokojeni nadučitelji, kateri bi prevzeli mesto organista in do-služeni orožniki. Prošnje je vložiti do 10. avg. t. l. na županstvo Raka.

GOSPODARSKA ZVEZA V LJUBLJANI

priporoča svojo veliko zalogo zajamčeno

PRISTNIH VIN

osobito: 10 % staro ogersko, letnik 1917
10 % banaško, letnik 1918 brez kisline,
nadalje štajerska, hrvaška in dolenska
vina, po najnižjih cenah v lastnih posodah.
Vina so dobro obležana in prevzame gospo-darska zveza glede pristnosti vso odgovornost.

MODNI ATELJE M. ŠARČ

LJUBLJANA KONGRESNI TRG 4

NE SPREJEMA OD DNE 1. AVG. DO 15. SEPT. NIKAKIH NAROČIL

Pažnja putnicima v Beograd!

HOTEL WILSON

I. reda Karadžordževa ulica 89,

preko puta železniške stanice, stavlja poštov putnicima na razpoloženje svoje moderne i higijensko opremljene sobe. Službujući perzonal je slovenski. Cene umerjene, postrežba točna, hitra in solidna.